

Strasbūras, 2021 10 19
COM(2021) 645 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

2022 m. Komisijos darbo programa

Kartu kurkime stipresnę Europą

1. Kartu kurkime stipresnę Europą

*„Esu įsitikinusi, kad kaip tik per išbandymus atsiskleidžia tikroji siela – jūsų dvasia“
(Europos Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen, Pranešimas apie Sąjungos padėtį,
2021 m. rugsėjo 15 d.)*

Sąjunga atsigauna po precedento neturinčios krizės. Pasaulį sukėtusių įvykių akivaizdoje įrodėme, kad veikdami kartu, vieningai ir vedini didelių užmojų galime įveikti didžiausius iššūkius ir pateisinti Europos piliečių lūkesčius.

Į iššūkius Europos Komisija reagavo greitai: stojo į kovą su COVID-19 pandemija, sprendė klimato kaitos ir gamtos krizės problemas, užtikrino, kad žmonės galėtų naudotis vis labiau suskaitmeninto pasaulio privalumais ir drąsiai sutiko naują pasaulinę geopolitinę tikrovę. Spręsdami šias problemas paklojome reikiamą pagrindą geresnei ateičiai. Visa tai darėme laikydamiesi savo drąsios ir pokyčius skatinančios šešių pagrindinių užmojų darbotvarkės.

Šių metų darbo programa suteiks galimybę išlaikyti tempą ir toliau žengti šiuo keliu, ypač daug dėmesio skiriant jaunajai kartai – 2022-uosius siūloma skelbti **Europos jaunimo metais**¹.

Praėjusiais metais Komisija pristatė novatorišką „Pasirengimo įgyvendinti 55 proc. tikslą priemonių rinkinį“, kad ekonomiškai tvariais ir socialiai teisingais būdais būtų pasiekti tikslai, dėl kurių susitarta inovaciniame Klimato teisės akte. Neseniai paskelbtoje JT Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos ataskaitoje dėl visuotinio atšilimo pateikiama daugiau įrodymų, kad negalima gaišti – šios srities pastangoms lemiamos įtakos turės artėjanti 26-oji Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencija Glazge ir 15-oji Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencija Kunminge, atspindinčios neatsiejamą klimato ir biologinės įvairovės krizių ryšį. Kad reikia pereiti prie švarios energijos ir mažinti ES priklausomybę nuo iškastinio kuro, patvirtina ir pastaruoju metu išaugusios energijos kainos.

Taip pat išdėstėme savo ryžtingą viziją, kaip iki 2030 m. sukurti į žmogų orientuotą, suskaitmenintą Europą. Kad šis užmojis taptų realybe, parengėme Skaitmeninės politikos kelrodį. Tarp siūlomų priemonių – saugaus ir patikimo interneto taisyklės ir bendra Europos skaitmeninė tapatybė. Priėmėme Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planą ir pasiūlėme socialinių tikslų, kuriuos reikia pasiekti iki 2030 m., rinkinį. Jį ES vadovai patvirtino Porto socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime. Siekdami dar labiau sustiprinti lygybę Europos Sąjungoje, pasiūlėme priemonių, kuriomis būtų stiprinama kova su rasizmu ir diskriminacija dėl lyties ir seksualinės orientacijos, taip pat intensyvinamos pastangos, kad neįgalūs piliečiai galėtų visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime. Ėmėmės ryžtingų teisinės valstybės išsaugojimo ir stiprinimo, pagrindinių Sąjungos vertybių apsaugojimo ir demokratinio atsparumo didinimo veiksmų, nustatytų Europos demokratijos veiksmų plane.

¹ Taip pat pristatysime Jaunimo dalyvavimo ES išorės veiksmuose veiksmų planą.

Visa tai darėme siaučiant pandemijai, dėl kurios reikėjo imtis precedento neturinčio masto veiksmų, kad būtų apsaugota piliečių sveikata ir sumažintas didesnio masto socialinis ir ekonominis poveikis. Greitai reaguodama Komisija priėmė daugiau kaip 2 326 priemones. Sėkminga skiepavimo strategija padėjo Sąjungai užsitikrinti 4,6 mlrd. COVID-19 vakcinų dozių ir pasiekti tikslą, kad iki vasaros pabaigos 70 proc. suaugusių ES gyventojų būtų visiškai paskiepyti. ES taip pat buvo pasaulinio atsako į COVID-19 pandemiją varomoji jėga ir pagrindinė priemonės COVAX rėmėja.

Siekdami užtikrinti geresnę pasirengimą būsimoms pandemijoms, sparčiau stengėmės kurti tikrą Europos sveikatos sąjungą. Ėmėmės priemonių, kuriomis remiamas saugus Europos atvėrimas, įskaitant ES skaitmeninį COVID pažymėjimą, dėl kurio susitarta per rekordinį laiką ir kuriuo dabar naudojasi milijonai žmonių.

Taikydami plataus užmojo ir masto programas ir priemones, kartu su valstybėmis narėmis sprendėme su pandemijos socialiniu ir ekonominiu poveikiu susijusias problemas. Bendras Sąjungos ilgalaikio biudžeto ir programos „NextGenerationEU“ pajėgumas – numatyta skirti 2,018 trln. EUR – padės skatinti ekonomiką ir po COVID-19 atkurti žalesnę, teisingesnę, labiau skaitmeninę ir atsparesnę Europą. Pradėjus taikyti Stabilumo ir augimo pakte nustatytą bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą ir laikinąją valstybės pagalbos sistemą, valstybės narės 2020 m. savo ekonomikai galėjo suteikti maždaug 6,6 proc. BVP vertės, o 2021 m. – 7,1 proc. BVP vertės paramą. Šie veiksmai padėjo užtikrinti stabilumą ir tvirtą ekonomikos atsigavimą. Užtikrinsime, kad ES biudžetas būtų naudojamas laikantis patikimo finansų valdymo principų ir visapusiškai apsaugant ES finansinius interesus. Be to, iki šiol sutelkėme 21 mlrd. EUR sanglaudos politikos lėšų, kad būtų suteikta skubi parama sveikatos sektoriui ir apsaugotos darbo vietos, o pagal iniciatyvą „REACT-EU“ skirti 50 mlrd. EUR prisidėjo prie ekonomikos gaivinimo priemonių.

Europos ekonomikos gaivinimo darbas jau duoda vaisių: 800 mlrd. EUR viršijanti priemonė „NextGenerationEU“ – ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė – dabar suteikia mums galimybę padėti tvaraus ir įtraukaus ekonomikos atsigavimo pagrindą. Ateinančiais metais, kai, visapusiškai gerbiant ES pagrindines teises ir vertybes, bus įgyvendinamos reformos ir investicijos, permainas lemiantis priemonės poveikis bus vis akivaizdžiau matomas ir vis stipresnis.

Per pastaruosius pusantrų metų išmokome labai daug – ir tai, kad vien tik atsigauti po tokio masto krizės nepakanka. Kad ekonomika imtų tvariai augti, mums reikia tapti stipresniems ir atsparesniems. Turime įgyvendinti priemones, dėl kurių susitarėme per praėjusius metus. Be to, artimiausiais metais visoje Sąjungoje turime skatinti papildomas viešąsias ir privačiąsias investicijas ir reformas, kad būtų sėkmingai įgyvendinta dvejopa žaliaji ir skaitmeninė pertvarka.

Komisija laikėsi įsipareigojimo stiprinti Sąjungos lyderystę pasaulyje tokiose srityse, kaip atsakas į pandemiją, klimato politika ir biologinė įvairovė, tvirtos, atviros ir sąžiningos prekybos darbotvarkės skatinimas ir taisyklėmis grindžiamos pasaulinės tvarkos palaikymas. Pagerinome ES bendradarbiavimą su Vakarų Balkanų šalimis ir vykdydami plataus užmojo

ekonomikos ir investicijų planus sustiprinome partnerystę su Rytų ir Pietų kaimynėmis, taip pat su Afrika.

Be to, parengėme naują ES ir JAV pasaulinių pokyčių darbotvarkę, toliau įgyvendiname diferencijuotą, tvirtą politiką Kinijos atžvilgiu, konsolidavome požiūrį į Rusiją, parengėme konstruktyvią ir realistišką darbotvarkę su Turkija ir pateikėme strategijas, kad daugiašalis bendradarbiavimas ir humanitariniai veiksmai būtų dar veiksmingesni.

Šia dvasia vadovaudamiesi šiandien pateikiame savo 2022 m. darbo programą. Ji rodo mūsų pasiryžimą išeiti iš pandemijos tvirtesniems nei anksčiau ir, laikantis JT darbotvarkės iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimo, paspartinti dvejopą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir sukurti teisingesnę, atsparesnę ir glaudesnę visuomenę. Raginame Europos Parlamentą ir Tarybą greitai susitarti dėl pagrindinių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų. Kartu galime užtikrinti, kad piliečiai, įmonės ir suinteresuotieji subjektai galėtų naudotis mūsų bendrų pastangų teikiama nauda. Be to, pateiksime pasiūlymus, atitinkančius mūsų įsipareigojimus, išdėstytus tolesnėse šios darbo programos dalyse ir prieduose².

2. Šeši pagrindinių užmoju tikslų įgyvendinimas

2.1. Europos žalioji kursas

Komisija toliau sieks, kad iki 2050 m. Europa taptų pirmuoju pasaulyje neutralaus poveikio klimatui žemynu. Pasiūlysiame **anglies dioksido absorbavimo sertifikato** reguliavimo sistemą, kad būtų dažniau taikoma tvirti anglies dioksido absorbavimo praktika ir kuriamas naujas verslo modelis, pagal kurį būtų atlyginama tokią praktiką taikantiems žemės valdytojams. Siekdami remti perėjimą prie netaršaus judumo persvarstysime sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekio standartus ir nustatysime teisės aktų sistemą, skirtą transporto ir logistikos sektoriuose išmetamo teršalų kiekio matavimui suderinti. Be to, persvarstysime ES taisykles dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kad būtų dar labiau sumažintas jų išmetimas ir užtikrintas tarptautinių įsipareigojimų laikymasis.

Finansuojant visuomenės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą pagal **Tvartos Europos investicijų planą** vis svarbesnės taps **žaliosios obligacijos**.

Toliau vykdysime nulinės taršos veiksmų planą, be kita ko, integruotos vandentvarkos srityje: spręsiame paviršinių ir požeminių vandenų teršalų ir aplinkos oro kokybės problemas ir suderinsime standartus su Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis. Be to, pasiūlysiame priemonių, kuriomis būtų ribojamas mikroplastikų pridėjimas į produktus ir mažinamas jų patekimas į aplinką. Spręsiame biologiškai skaidžių ir kompostuojamų plastikų tvarumo problemas ir nustatysime, kur jie galėtų būti naudingi aplinkai. Taip pat persvarstysime teisės aktus dėl klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo ir toliau sieksime, kad

² Iniciatyvų eiliškumas šios programos prieduose nekeičia Pirmininkės U. von der Leyen kiekvienam Kolegijos nariui išsiųstuose įgaliojimuose raštuose pavestos atsakomybės.

būtų tikslingai persvarstytas REACH reglamentas ir geriau apsaugota žmonių sveikata ir gamta.

Be tvarių gaminių politikos iniciatyvų, sustiprinsime vartotojų teises į sąžiningas gaminių taisymo kainas. Tai pailgins prekių naudojimo trukmę, taigi, **padės siekti žiedinės ekonomikos tikslų.**

Perėjimas prie švarios energijos – geriausias būdas apsaugoti nuo tokių kainų pokyčių lemiamų sukrėtimų, kokį šiuo metu išgyvena Sąjunga. Didelės energijos kainos tik dar akivaizdžiau parodė, kad reikia spartinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą. Siekiant, kad būtų įgyvendinamas 2021 m. liepos mėn. nustatytas atsinaujinančiosios energijos tikslas, Komisija rengs gerąją atsinaujinančiųjų išteklių leidimų išdavimo praktiką ir paskelbs komunikatą dėl **saulės energijos**, kuriame daugiausia dėmesio bus skiriama konkrečioms reikmėms ir kuriuo bus šalinamos esamos kliūtys.

Sutelksime išteklius, kad užtikrintume socialiniu ir tarptautiniu mastu sąžiningą ir teisingą perėjimą prie žaliosios ekonomikos: be Teisingo perėjimo fondo ir siūlomo Socialinio klimato fondo, susijusio su prekybos anglies dioksidu išplėtimu į transporto ir būsto sektorius, padvigubinsime biologinės įvairovės išorės finansavimą ir svariai prisidėsime prie mažiau išsivysčiusių šalių ir klimato kaitos labiausiai pažeidžiamų šalių kovos su klimato kaita finansavimo.

Toliau sieksime, kad **žemės ūkis būtų ekologiškesnis ir tvaresnis**, ir įgyvendinsime strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ nustatytus veiksmus. 2022 m. Komisija bendradarbiaus su valstybėmis narėmis, kad susitartų dėl plataus užmojo nacionalinių strateginių planų, kuriais būtų pasiekti bendros žemės ūkio politikos ir Žaliojo kurso tikslai, ir, be kitų iniciatyvų, pasiūlys naujas tvaraus pesticidų naudojimo taisykles, kad būtų pasiektas biologinės įvairovės strategijoje ir strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ nustatytas 50 proc. sumažinimo tikslas, ir prekybos standartų peržiūrą. Be to, Komisija sieks plėsti tvaraus ūkininkavimo praktiką skatindama anglies dioksido kiekį dirvožemyje didinantį ūkininkavimą, iš naujo nustatydamą tvarius žemės ūkio paskirties žemės naudojimo būdus, taip pat aplinkai nekenkiantį žuvų ir jūros gėrybių auginimą, ir gerindama tvarumo rodiklių stebėseną ūkių lygmeniu.

2.2. Prie skaitmeninio amžiaus prisitaikusi Europa

Pandemija paskatino spartinti Europos pasaulio skaitmeninimą. Komisija toliau eis savo **skaitmeninio dešimtmečio keliu**, kad iki 2030 m. ES skaitmeninė transformacija būtų įgyvendinta. Esame pasiryžę pirmauti pasaulinėse lenktynėse dėl patikimų, saugių ir į žmogų orientuotų technologijų. Be to, sieksime susitarti dėl pasiūlymų dėl saugaus ir patikimo interneto, Europos skaitmeninės tapatybės ir patikimo dirbtinio intelekto ir juos įgyvendinti.

Novatoriškos, klestinčios ir perspektyvios Europos ekonomikos pagrindas tebėra bendroji rinka. Siekiant užtikrinti atsparų ekonomikos atsigavimą ir dvejetainę pertvarką, reikia tvirtos ir veiksmingos konkurencijos politikos ir vykdymo užtikrinimo. Atsižvelgdama į tai, Komisija pradėjo konkurencijos politikos persvarstymą siekdama užtikrinti, kad įvairios priemonės

atitiktų savo paskirtį. Taip pat pasiūlysiame **Bendrosios rinkos veikimo užtikrinimo ekstremaliose situacijose priemonę**, kad ateityje būtų išvengta sutrikimų.

Nepaisant daugelio iššūkių ir trikdžių, Europa įveikė krizę iš esmės dėl novatoriškų įgūdžių, tvirtos pramoninės bazės ir diversifikuotų bei konkurencingų tiekimo grandinių. Tačiau keliuose strateginiuose sektoriuose ji buvo pažeidžiama dėl didelės priklausomybės (ypač susijusios su žaliavomis) nuo itin mažo ES nepriklausančių tiekėjų skaičiaus. Tai ypač akivaizdu puslaidininkių atveju. Šių lustų, naudojamų Europos skaitmeniniuose įtaisuose, tiekimas tapo realiu ES pramonės rūpesčiu ir kai kuriais atvejais gamyba sulėtėjo. Atsižvelgdami į šias aplinkybes, priimsime **Europos lustų aktą**, kuriuo bus skatinama pažangiausia Europos lustų ekosistema, didinami inovacijų pajėgumai ir tiekimo saugumas ir padedama kurti naujas novatoriškų Europos technologijų rinkas.

Kadangi ekonomika ir visuomenė tampa vis labiau priklausomos nuo skaitmeninių sprendimų, turime užtikrinti sau galimybę apsisaugoti pasaulyje, kuriame vis dažniau įsilaužiama į susietuosius produktus ir neleistinai naudojamosi susijusiomis paslaugomis. Šiuo tikslu pasiūlysiame **Europos kibernetinio atsparumo aktą**, kuriuo bus nustatyti bendri produktų kibernetinio saugumo standartai. Taip pat pradėsime **kurti ES kosminę pasaulinę saugios komunikacijos sistemą**, siūlysiančią ES masto plačiajuostį ryšį ten, kur jo šiuo metu nėra, ir saugius bei nepriklausomus ryšius su valstybėmis narėmis.

Kadangi energetikos sektoriaus įnašas siekiant ES klimato tikslo iki 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti bent 55 proc. bus didžiausias, Komisija pasiūlys **veiksmų planą dėl spartesnės skaitmeninės sektoriaus transformacijos**, kurios reikia siekiant užtikrinti perėjimą prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių, susietojo judumo, išmaniųjų pastatų ir labiau integruotos energetikos sistemos, kurios pagrindas būtų vartotojai. Pastarųjų metų plataus masto energijos tiekimo sutrikimai JAV ir ES rodo, kad reikia **atsparios ir kibernetiniu požiūriu saugios energijos**.

Kad Europos piliečiai galėtų visapusiškai pasinaudoti skaitmeninėmis technologijomis, labai svarbu užtikrinti tvirtus skaitmeninius įgūdžius ir švietimą. Tai tapo dar akivaizdžiau, kai COVID-19 pandemijos metu įprastu tapo nuotolinis mokymasis. Be to, tai vienas iš pagrindinių Skaitmeninės politikos kelrodžio tikslų. Kad išspręstume įgūdžių ir žinių trūkumo problemą, pasiūlysiame priemonių, kurios palengvins ir paskatins **skaitmeninių įgūdžių ugdymą mokyklose ir aukštojo mokslo įstaigose**.

Svarbų vaidmenį sprendžiant šiandien mums kylančius uždavinius atliks **moksliniai tyrimai ir inovacijos**. Jie padės užtikrinti Europos ekonomikos atsigavimą, grindžiamą ekonomikos augimu, galinčiu paskatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarą. Tai bus būtina siekiant užtikrinti sąžiningą ekonomikos augimą, kuris būtų naudingas visiems piliečiams ir regionams, įskaitant kaimo vietas. Svarbu užtikrinti, kad Europa toliau vykdytų mažai tirtų sričių mokslinius tyrimus ir pirmautų naujų inovacijų srityje.

Skaitmeniniai sprendimai taip pat gali padėti remti labiau integruotą ir tvarų judumą. Pasiūlysiame iniciatyvą dėl **daugiarūšio skaitmeninio judumo paslaugų**, kad pašalintume rinkos spragas, susijusias su kombinuotu transporto rūšių, įskaitant geležinkelius, naudojimu.

2.3. Žmonėms tarnaujanti ekonomika

Dabar, kai ekonominė veikla artėja prie iki krizės buvusio lygio, turime apsvarstyti, kokią poveikį krizė padarė ekonomikai. Todėl Komisija atnaujina viešas diskusijas dėl fiskalinių taisyklių ir ekonomikos valdymo sistemos. Komisija atsižvelgs į visas per viešas diskusijas išsakytas nuomones. 2022 m. pirmąjį ketvirtį ji pateiks fiskalinės politikos gaires ateinančiam laikotarpiui, kad padėtų valstybėms narėms koordinuoti fiskalinę politiką ir rengti stabilumo ir konvergencijos programas. Gairėse bus atsižvelgta į pasaulinę ekonominę padėtį, konkrečią kiekvienos valstybės narės padėtį ir diskusijas dėl ekonomikos valdymo sistemos. Komisija pateiks gaires dėl galimų ekonomikos valdymo sistemos pakeitimų, kad likus pakankamai laiko iki 2023 m. būtų plačiu mastu susitarta dėl tolesnių veiksmų. Europos laikinos paramos priemonė nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti (**SURE**) pasirodė esanti **labai sėkminga** ir Komisija atidžiai apsvarstys įgytą patirtį.

Siekdama užtikrinti europiečiams galimybes dirbti kokybiškose darbo vietose, taip pat sąžiningas darbo sąlygas, visapusišką socialinę apsaugą ir geresnę profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, Komisija toliau įgyvendins **Europos socialinių teisių ramsčio** veiksmų planą.

Pandemijos sukeltas sukrėtimas parodė tvirtos socialinės apsaugos sistemos svarbą. Kad paremtume valstybių narių politiką, pasiūlysiame rekomendaciją dėl **minimalių pajamų**.

Komisija taip pat pateiks komunikatą, kuriuo siekiama stiprinti socialinį dialogą ES ir nacionaliniu lygmenimis, kad būtų remiamas svarbus socialinių partnerių vaidmuo skatinant sąžiningą ekonomikos, socialinį ir darnų atsigavimą ir žaliąją, skaitmeninę ir darbo rinkos pertvarką.

Be to, atsižvelgdami į konsultacijų su socialiniais partneriais rezultatus, pateiksime pasiūlymą gerinti **darbuotojų apsaugą nuo rizikos, susijusios su asbesto poveikiu**. Pritariame Europos Parlamentui ir neseniai pagal SESV 225 straipsnį jo priimtai ataskaitai, kad asbesto klausimas kelia didelį susirūpinimą.

Atsigaunant ekonomikai pagrindinį vaidmenį atlieka finansų sektorius. Pandemijos metu padaugėjo skaitmeninių sandorių, todėl Komisija pateiks iniciatyvą dėl **momentinių mokėjimų**, kad toks mokėjimo būdas būtų visapusiškai taikomas Europos Sąjungoje.

Be to, sveikatos krizė dar kartą patvirtino, kad reikia visapusiškai išvystyti Europos kapitalo rinkų. Ekonomikai atsigaunant reikia didžiulių investicijų, kurių vien tik viešosiomis lėšomis ir tradiciniu bankų skolinimu užtikrinti negalima. Komisija imsis veiksmų dėl **nemokumo bylų**: siekiant padidinti veiksmingumą, sudaryti geresnes sąlygas tarpvalstybinėms investicijoms ir sumažinti našta, bus didinama konvergencija ir šalinami neatitikimai. Bus supaprastinti

įtraukimo į biržos sąrašus reikalavimai, kad viešosios kapitalo rinkos taptų patrauklesnės ES bendrovėms, o **mažosioms ir vidutinėms įmonėms būtų lengviau gauti kapitalo**.

Spalio 8 d. 136 jurisdikciją turintys subjektai visame pasaulyje, įskaitant visas ES valstybes nares, G 20 valstybes nares ir EBPO nares, pasiekė **istorinį susitarimą dėl pasaulinės mokesčių reformos**, kuriuo nustatomas visuotinis minimalus veiksmingo apmokestinimo lygis (2 ramstis) ir apmokestinimo teisių perskirstymas (1 ramstis). Nuo 2016 m., kai buvo pradėtas šis procesas, Komisija tvirtai rėmė šias tarptautines pastangas. Be to, dabar Komisija sieks parodyti, kad ES yra pasaulinio teisingumo mokesčių srityje lyderė – ji užtikrins, kad šis susitarimas būtų greitai ir nuosekliai įgyvendintas visoje ES.

2.4. Pasaulyje stipresnė Europa

Vykstantys geopolitiniai pokyčiai parodė, kad būtina stiprinti Europos įtaką sparčiai kintančiame pasaulyje ir ginti jos vertybes bei interesus.

Įgyvendindami naują **strategiją „Pasauliniai vartai“** ir ją glaudžiai koordinuodami su iniciatyva „Atkurkime geresnį pasaulį“ (angl. ‘Build Back Better World’ (B3W)), didinsime Europos Sąjungos pastangas užmegzti junglumo partnerystes, kuriomis skatinamas patikimas skaitmeninis ir žaliasis junglumas su partneriais visame pasaulyje.

Pasaulį ištikus humanitarinėms krizėms išryškėjo atotrūkis tarp poreikių ir turimų išteklių. Įvairios pasaulinės krizės patvirtino, kad turime stiprinti partnerystę su sąjungininkais, todėl pateiksime **naują ES ir NATO bendrą pareiškimą** ir sieksime paspartinti tikros **Europos gynybos sąjungos** kūrimo darbą.

Komisija parengs gynybos dokumentų rinkinį, į kurį bus įtrauktos **saugumo ir gynybos technologijų veiksmų gairės**, skirtos moksliniams tyrimams, technologijų plėtrai ir inovacijoms skatinti ir ES strateginei priklausomybei nuo ypatingos svarbos technologijų ir vertės grandinių saugumo ir gynybos sektoriuose mažinti.

Kitais metais pateiksime keletą naujų iniciatyvų, kartu sutelkdami dėmesį į ankstesnių veiksmų įgyvendinimą. Pasiūlysimė **griežtesnį Blokavimo statuto reglamentą**, kad būtų geriau apsaugoti ES veiklos vykdytojai – tiek fiziniai asmenys, tiek įmonės – toliau atgrasant trečiąsias šalis nuo ekstrateritorinio sankcijų taikymo ir su juo kovojant. Tai dar labiau sustiprins ES atsparumą ir atvirą strateginį savarankiškumą.

Tęsime pasaulinę energetikos pertvarką, taip pat didinsime tiekimo saugumą, skatinsime naudoti švarias technologijas ir remsime atviras rinkas. Šie klausimai bus įtraukti į **naują tarptautinio bendradarbiavimo energetikos srityje strategiją**, kurioje bus svarstomos naujos galimybės diegti švarios energijos sistemą, didinti energijos vartojimo efektyvumą ir

skatinti naudoti saugias ir tvarias technologijas, kartu laipsniškai pereinant nuo iškastinio kuro naudojimo prie žaliosios energijos sprendimų ir skatinant teisingą perėjimą.

Peržiūrėsime 2016 m. Tarptautinio vandenynų valdymo darbotvarkę – pateiksime bendrą komunikatą, kuriame bus išdėstytas **tarptautinio vandenynų valdymo veiksmų planas**, skirtas pagrindinėms grėsmėms, pavyzdžiui, taršai, klimato kaitos poveikiui ir biologinės įvairovės nykimui, šalinti. Tai bus aiški žinia, kad ES yra Darnaus vystymosi tikslų darbotvarkėje iki 2030 m. nustatytų visuotinių įsipareigojimų įgyvendinimo lyderė.

Svarbus ES partneris – Persijos įlankos regionas. Siekdami sustiprinti bendradarbiavimą ir padėti pagrindą politiniam dialogui, pateiksime bendrą komunikatą, kuriame bus nustatyta **strateginė partnerystė su Persijos įlankos valstybėmis**.

2.5. Europinės gyvensenos propagavimas

Jaunimui turi būti sudarytos sąlygos formuoti ateitį, todėl jam suteiktas pagrindinis vaidmuo vykstant diskusijoms **Konferencijoje dėl Europos ateities**. Sąjungos siela ir vizija turi būti jiems artima. Įgyvendinsime iniciatyvą ALMA (*Aim, Learn, Master, Achieve* – siekti, mokytis, išmokti, pasiekti). Tai nauja iniciatyva, skirta palankių sąlygų neturinčiam ir nedirbančiam bei nesimokančiam Europos jaunimui. Vykdam šią iniciatyvą jaunimas galės gauti reikalingą socialinę paramą ir profesinės patirties įgyti užsienyje. Pagrindinis tikslas – įtraukti jaunimą į švietimo, profesinio mokymosi ar kokybiško darbo procesą.

Siekiant reaguoti į naujus ir senus iššūkius, spręsti demografinio ir darbo rinkos trūkumo problemas, taip pat vykdyti pasaulinius įsipareigojimus, nepaprastai svarbu rasti bendrą Europos požiūrį į tai, kaip valdyti migracijos ir prieglobsčio sritį. Pastarojo meto įvykiai, įskaitant įvykius Baltarusijoje ir Afganistane, rodo, kad reikia **skubiai pasiekti susitarimą dėl likusių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų pagal naują migracijos ir prieglobsčio paktą**. Prieš metus Komisijos pristatytame pakte yra visi elementai, būtini, kad visose valstybėse narėse veiksmingai veiktų subalansuota ir humaniška sistema. Toliau bendradarbiausime su Europos Parlamentu ir valstybėmis narėmis, kad būtų didinamas pasitikėjimas ir įgyvendinama tvari Europos migracijos valdymo politika.

Komisija toliau sieks sukurti tikrą saugumo sąjungą ir reguliariai **teiks ataskaitas apie pažangą saugumo srityje**, be kita ko, apie vykstančias derybas dėl pagrindinių teisėkūros dokumentų, visų pirma susijusių su keturiais strateginiais prioritetais: ateities iššūkiams parengtos saugumo aplinkos, kovos su kintančiomis grėsmėmis, Europos piliečių apsaugos nuo terorizmo bei **organizuoto nusikalstamumo** ir stiprios Europos saugumo ekosistemos. Kertinis saugumo sąjungos akmuo – tolesnis darbas kibernetinio saugumo srityje. Tęsiamas ir **kovos su prekyba žmonėmis** darbas – imsime naujų veiksmų, kad pagerintume **saugų keitimąsi svarbiausia informacija** su trečiosiomis šalimis, kad ją gautų tie, kas užtikrina

saugumą pirmose linijose, taip pat **atnaujinsime išankstinės informacijos apie keleivius taisykles.**

Atsakas į pandemiją dar kartą parodė, kad mokslas ir švietimas yra net tik neįkainojami propaguojant mūsų gyvenimo būdą, bet ir siekiant išsaugoti mūsų sveikatą. Mokyklos ir universitetai prisitaiko prie skaitmeninės revoliucijos, tačiau krizė atskleidė teisingumo švietimo srityje problemą – kai kuriems moksleiviams kilo didesnių sunkumų nei kitiems. Norime užtikrinti naujos kartos Europos mokslininkų ir tyrėjų ateitį, išlaikyti Europos universitetų lyderystę pasaulyje ir skatinti jų bendradarbiavimą. Tuo tikslu pristatysime **ES universitetų strategiją** ir pasiūlysiame **glaudesnio ir tvaraus tarptautinio bendradarbiavimo aukštojo mokslo srityje** būdus, kurie, siekiant užtikrinti nuoseklumą, bus parengti kartu su iniciatyvomis, kurių tikslas bus gerinti skaitmeninį švietimą mokyklose ir aukštojo mokslo įstaigose.

Pasimokę iš COVID-19 krizės, pristatysime naują **Europos priežiūros strategiją**, skirtą tiek priežiūros teikėjams, tiek priežiūros gavėjams ir apimančią vaikų bei ilgalaikę priežiūrą. Strategijoje bus nustatyta politikos reformų sistema, kuria bus vadovaujamasi plėtojant tvarią **ilgalaikę priežiūrą** ir kuri visiems užtikrintų geresnę ir įperkamesnę prieigą prie kokybiškų paslaugų. Ji taip pat bus skirta vaikų ugdymui ir priežiūrai, ypatingą dėmesį skiriant neįgaliems vaikams ir vaikams, priklausantiems palankių sąlygų neturinčių asmenų grupėms. Be to, ji padės panaikinti vyrų ir moterų užimtumo skirtumus, didinti moterų įgalėjimą ir prisidės prie lyčių lygybės, be kita ko, **persvarstant Barselonos tikslus.**

Tęsime darbą, susijusį su stipria Europos sveikatos sąjunga, ir pasiūlysiame **naują dinamiško ES farmacijos sektoriaus sistemą**, kad visiems ES piliečiams būtų užtikrinta galimybė gauti įperkamus aukštos kokybės vaistus, skatinamos inovacijos ir didinamas tiekimo saugumas. Taikant novatorišką skaitmeninį bus sukurta supaprastinta ir veiksminga reglamentavimo aplinka, todėl ji taps pavyzdine naštos mažinimo priemone. Taip pat pateiksime **persvarstyta teisės aktą dėl vaikams skirtų vaistų ir vaistų nuo retųjų ligų**, kad būtų pašalinti trūkumai ir užtikrintos galimybės gauti naujoviškų vaistų ir naudotis naujoviškais gydymo būdais. Abi iniciatyvos susijusios su Europos vaistų strategija. Jomis bus prisidėta prie atviresnio strateginio savarankiškumo medicinos sektoriuje ir, remiantis pandemijos metu sukaupta patirtimi, bus sukurta ateities iššūkiams parengta ir krizėms atspari vaistų sistema. Šios iniciatyvos bus sustiprintos pasiūlymu sukurti tikrą Europos sveikatos duomenų erdvę, kuri būtų patikimai valdoma siekiant užtikrinti duomenų saugumą ir apsaugą. Tai paskatins pradėti mokslinius naujoviškų vaistų tyrimus ir suteiks piliečiams galimybę labiau kontroliuoti savo sveikatos duomenis.

Įgyvendinant Europos kovos su vėžiu planą bus dar labiau skatinama gyvybiškai svarbi vėžio atrankinė patikra ir ankstyvoji diagnozė – bus priimta **rekomendacija dėl vėžio atrankinės patikros**, pagrįsta naujausiais turimais moksliniais įrodymais.

2.6. Naujas postūmis Europos demokratijai

Įsibėgėjus **Konferencijai dėl Europos ateities** visi europiečiai kviečiami išsakyti savo nuomonę, kaip turi būti formuojama ateitis. Ši konferencija – beprecedentė, atvira ir įtrauki demokratinė iniciatyva, vykstanti daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje. Atidžiai įsiklausysime į pateiktas idėjas bei nuomones ir būsimę pasirengę imtis tolesnių veiksmų dėl konferencijoje sutartų klausimų. Siekdami kuo geriau išnaudoti šią galimybę, diegiame naujas ir inovacines priemones, kad galėtume pakeisti bendradarbiavimo su piliečiais būdą. Tai padės užtikrinti, kad diskusijų lyderiais taptų jauni žmonės.

Padėti formuoti Sąjungą piliečiai jau gali remdamiesi **Europos piliečių iniciatyva** : jie gali raginti Komisiją siūlyti naujus teisės aktus. Šiuo metu renkami pritarimo vienuolikai tokių iniciatyvų pareiškimai, o dar trys iniciatyvos turėtų būti pradėtos netrukus.

Mūsų demokratiškos sistemų pagrindas – žiniasklaidos laisvės ir pliuralizmo išsaugojimas. Imsimės tolesnių veiksmų, kad padidintume skaidrumą, atskaitomybę ir nepriklausomumą, susijusius su poveikį žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui darančiomis priemonėmis, ir pateiksime **Europos žiniasklaidos laisvės aktą**.

Mūsų, europiečių, tapatybei ir vertybėms labai svarbi **teisinė valstybė**. Ji taip pat būtina veiksmingo ES veikimo, grindžiamo abipusiu pasitikėjimu, sąlyga. 2021 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje nurodyti teigiami pokyčiai valstybėse narėse, tačiau yra ir regeso atvejų, ir naujų susirūpinimą keliančių klausimų. Komisija tęs savo, Sutarčių sergėtojos, darbą užtikrindama, kad būtų nustatytos ir sprendžiamos teisinės valstybės problemos, be kita ko, 2022 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje pateiks valstybėms narėms konkrečias rekomendacijas. Ji taip pat imsis reikiamų veiksmų, kad būtų išlaikyta ES teisės viršenybė. Be to, ji remsis visomis priemonėmis, kad būtų užtikrintas nuoseklus ir veiksmingas metodas, be kita ko, siekiant apsaugoti ES mokesčių mokėtojų pinigus.

Siekdama sustiprinti kovą su tarpvalstybiniu nusikalstamumu, Komisija toliau rengs bendrą veiksmingo **baudžiamojo proceso perdavimo** tarp valstybių narių teisinę sistemą. Taip pat apsvaustysime, kaip būtų galima pasiekti valstybių narių kardomojo kalnimo ir kalnimo sąlygų konvergenciją gerinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose.

Komisija toliau sieks užtikrinti, kad lygybės sąjunga taptų visų realybe. Visi piliečiai turėtų jaustis saugūs ir nebijoti diskriminacijos ar smurto dėl seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, lyties raiškos, lyties požymių, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios ar amžiaus. **Lygybės įstaigos** atlieka pagrindinį vaidmenį užtikrinant šias teises, o mes pasiūlysimė priemonių jų vaidmeniui ir nepriklausomumui stiprinti. Be to, pasiūlysimė priemonių, kuriomis būtų gerinamas **vaiko kilmės tarpusavio pripažinimas** valstybėse narėse ir stiprinamas teisminis bendradarbiavimas **pažeidžiamų suaugusių asmenų apsaugos** tarpvalstybinėse situacijose srityje. Kitais metais siūlomas **smurto prieš moteris** prevencijos ir kovos su juo priemonės papildysimė iniciatyva, kuria sieksimė padėti valstybėms narėms gerinti prevenciją ir imtis paramos priemonių kovojant su **moteris ir mergaites žalojančia praktika**.

Sieksime pažangos kuriant naują tarpinstitucinę **ES etikos įstaigą**, be kita ko, toliau glaudžiai bendradarbiaudami su kitomis institucijomis, kad susitartume, kokia turi būti būsimosios įstaigos veiklos sritis, vaidmuo ir kompetencijos. Turi būti atsižvelgiama į kiekvienos institucijos ypatumus, taip pat į skirtingas institucines ir demokratines pareigas ir įsipareigojimus pagal Sutartis. Svarbus indėlis į vykstančias diskusijas – Europos Parlamento pranešimas savo iniciatyva.

Komisija taip pat pateiks iniciatyvą dėl **protų nutekėjimo ir su gyventojų skaičiaus mažėjimu susijusių problemų mažinimo**, kurioje bus nagrinėjami įvairūs veiksniai, ilgalaikiai padariniai ir galimi sprendimai, kaip sustabdyti protų nutekėjimą ar net pasukti jį priešinga kryptimi.

3. Geresnis reglamentavimas, ES teisės įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas

3.1. Geresnis reglamentavimas

Mūsų geresnio reglamentavimo darbotvarke užtikrinama, kad politiniai sprendimai būtų priimami remiantis geriausiais turimais įrodymais, atsižvelgiant į poveikį, kurį jie turės vietoje, ir į žmonių bei įmonių, kuriems gali būti padarytas poveikis, nuomonę. Toks metodas padeda užtikrinti, kad reglamentavimas būtų tikslingas, reikalavimų būtų lengva laikytis, o reglamentavimo našta be reikalo nepadidėtų. 2021 m. komunikate „Geresnis reglamentavimas: **suvienyti jėgas, kad būtų geriau rengiami teisės aktai**“ nustatyti pagrindiniai būdai, kaip pagerinti teisės aktų kokybę ir kuo labiau padidinti jų teikiamą naudą.

Siekdama kuo labiau sumažinti naštą, susijusią su ES politikos tikslų pasiekimu, Komisija šioje darbo programoje visapusiškai taikys **principą „kiek plus, tiek minus“**. Taip bus užtikrinta, kad užkraudami naują naštą sistemingai ir iniciatyviai stengtumės mažinti naštą, atsirandančią dėl jau galiojančių teisės aktų. Kai tai bus įmanoma ir proporcinga, numatomos ES teisės aktų laikymosi išlaidos bus apskaičiuojamos skaidriau ir sistemingai pateikiamos poveikio vertinimuose. Administracinės išlaidos bus kompensuojamos. Kiek įmanoma, bus imtasi kitų priemonių koregavimo išlaidoms kompensuoti. Principas „kiek plus, tiek minus“ papildys **Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT)**, pagal kurią sistemingai nustatoma ir šalinama biurokratinė našta ir nereikalingos išlaidos.

Geresnis reglamentavimas taip pat yra labai svarbus remiant tvarumą ir skaitmeninę transformaciją. Komisijos vertinimuose, poveikio vertinimuose ir konsultacijose bus akivaizdesni jos žalieji ir skaitmeniniai užmojai, socialiniai bei sąžiningumo aspektai, taip pat **dėmesys darnaus vystymosi tikslams ir reikšmingos žalos nedarymo ir standartinio skaitmeninimo principams**. Visuose politikos formavimo etapuose bus atsižvelgiama į lygybę visiems, įskaitant lyčių lygybę, taip pat į išorinį vidaus politikos poveikį. Kad būtų geriau atsižvelgiama į skirtingų ES teritorijų poreikius ir ypatumus, bus patobulinti **teritorinio poveikio vertinimai ir tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimas**. Ypatingas dėmesys bus skiriamas poveikiui jaunajai kartai. Į politikos formavimą įtraukus prognozes taip pat bus sustiprintas reglamentų patikimumas ateityje.

3.2. ES teisės įgyvendinimas ir vykdymas

Ryžtingų ir novatoriškų teisės aktų priėmimas – ne kelio pabaiga: siekiant apsaugoti Sąjungos piliečių ir įmonių teises yra labai svarbus tinkamas jų įgyvendinimas. **Komisija toliau rems valstybes nares ir bendradarbiaus su jomis, kad užtikrintų naujų ir galiojančių ES taisyklių greitą visapusišką įgyvendinimą**, ir prireikus nedvejodama vykdys ES teisės pažeidimų nagrinėjimo procedūras. Tai yra būtina, kad pasietume savo politikos tikslus tokiose srityse, kaip tinkamas bendrosios rinkos veikimas, Europos prisitaikymas prie skaitmeninio amžiaus, Europos žaliojo kurso ir Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas. Pažeidimo bylos taip pat yra esminė Komisijos turimų pagrindinių teisių ir vertybių, kuriomis grindžiama Sąjunga, gynimo priemonių rinkinio dalis.

4. Išvada

Per pastaruosius pusantrų metų Sąjunga ir jos piliečiai, įveikdami daugybę beprecedenčių iššūkių, įrodė savo tvirtybę, atkaklumą ir vienybę. Šiandienos pasaulyje dar daug neapibrėžtumo, trikdančių įvykių ir augančios geopolitinės įtampos, taip pat vyksta klimato kaita ir gamtos krizė. Tačiau pasinaudodami šių uždavinių teikiamomis galimybėmis ir remdamiesi sukurtais pagrindais galime įgyvendinti visuomenės transformaciją, kurios reikia Europai ir kurios nusipelno piliečiai.

Šioje darbo programoje nustatyti tiksliniai veiksmai, kuriais siekiama toliau įgyvendinti kadencijos pradžioje Komisijos nustatytus plataus masto užmojus ir toliau vesti Sąjungą tvaraus ekonomikos atsigavimo keliu. Joje taip pat išvardyti pagrindiniai pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriems teisėkūros procese turėtų būti teikiama pirmenybė siekiant užtikrinti greitą įgyvendinimą vietoje. Šis sąrašas bus mūsų dialogo su Europos Parlamentu ir Taryba pagrindas siekiant iki metų pabaigos laikantis Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros principų³ susitarti dėl bendros deklaracijos dėl teisėkūros prioritetų.

Įrodėme, kad veikdami išvien galime geriau spręsti savo kartos problemas ir apsaugoti gyvybes bei pragyvenimo šaltinius.

Ši vienybė dabar kaip niekad reikalinga, tačiau dėl to neturėtume išsižadėti savo užmojų. Mums reikės ir vienybės, ir užmojų, jei norime neišklęsti iš kelio atsparios ir klestinčios Sąjungos link.

³ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.